

Firat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi
Firat University Journal of Social Science
Cilt: 19, Sayı: 2, Sayfa: 149-160, ELAZIĞ-2009

EĞİTİM FAKÜLTESİNDEKİ AKADEMİK BAŞARININ KAMU PERSONELİ SEÇME SINAVI'NDAKİ BAŞARI ÜZERİNDE ETKİSİ

The Effect of the Academic Achievement in Educational Faculty on Achievement in the Public Personnel Selection Examination

Rüştü YEŞİL¹, Özgen KORKMAZ², Sinan KAYA³

Özet

Eğitim fakültesinde alınan eğitimin, öğrencileri Kamu Personeli Seçme Sınavı'na hazırlama düzeyinin belirlenmesi, bu araştırmanın temel problemini oluşturmaktadır. Araştırma, tarama modelinde yürütülmüştür. Bu araştırmanın çalışma grubunu 795 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma verileri, literatür taraması, Gazi Üniversitesi Öğrenci Bilgi Sistemi ve Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Sınav Açıklama Sistemi'ndeki kayıtlardan sağlanmıştır. Öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümlere göre mezuniyet not ortalamaları ve "Kamu Personeli Seçme Sınavı 10" puanları anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kamu Personeli Seçme Sınavı, Yordama Geçerliği, Akademik Başarı

Abstract

Participants of this descriptive survey study were 795 students. Data were collected from Gazi University Information System and the Center for Student Selection and Placement. Data analyses involved calculations of means, Pearson's r and use of analysis of variance. No significant correlations were found between the number of correct answers on the "general aptitude" section and students achievement. There was a significant relationship between the number of correct answers to questions of the Public Personnel Selection Examination and their achievement levels among the Faculty of Education graduates. There was also a significant relationship between students' graduation grade point averages and their scores on the Public Personnel Selection Examination 10 for students from all the participant departments.

Key Words: Public Personnel Selection Examination, Predictive reliability, Academic achievement

¹ Yrd.Doç.Dr., Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, ryesil@ahievran.edu.tr

² Yrd.Doç.Dr., Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, ozgen@gazi.edu.tr

³ Öğr. Gör. Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, sinan.kaya@gazi.edu.tr

GİRİŞ

Türk Milli Eğitim Sisteminde öğretmen yetiştirmekten sorumlu kurumlar, eğitim fakülteleridir. ÖSS ile eğitim fakültelerine yerleşen öğrenciler, aynı zamanda “öğretmen adaylığı” vasfını da kazanmaktadırlar. Yerleştikleri bölümlere göre dört ya da beş yıl eğitim fakültelerinde öğretmenlik eğitimi alan adaylar, bu eğitimi başarıyla tamamlamaları halinde öğretmen adaylıklarını bir diploma ile tescillemekteyiz. Ancak, adayların fakültelerini başarıyla tamamlamış olmaları, öğretmen olabilmeleri için yeterli görülmemektedir. Öğretmen olarak atanabilmeleri için bu başarının dışında, diğer adaylarla birlikte girmiş oldukları Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS)’nda da başarı göstermeleri; başarının da ötesinde Bakanlık tarafından açılan kontenjan sayısı içerisinde bir sıralamaya girmeleri gerekmektedir (MEB, 2007; Ergün, 2005). Buna göre eğitim fakülteleri, KPSS da dikkate alındığında, öğretmen adaylarına vermiş olduğu eğitimle, bir taraftan öğretmenlik mesleğine hazırlarken diğer taraftan da bu sınavda başarı gösterebilecek bir performans göstermeleri gerekli hale gelmiştir. Bir başka ifade ile eğitim fakülteleri, öğrencilerini öğretmenlik mesleğine hazırlama temel görevinin yanı sıra KPSS’na hazırlaması da beklenmektedir.

KPSS’ni, ilk olarak 1984 yılında uygulamaya konulan “Öğretmenlik Yeterlik Sınavı”na dayandırmak mümkündür (Engeç, 1991). Böyle bir sınav yapılmasının gerekçesi ise, Milli Eğitim Bakanlığı’na başvuran öğretmen adaylarının sayısının, Bakanlığın söz konusu okullar için ihtiyacı olan öğretmen sayısından fazla olmasıdır (MEB, 2007).

1988 yılında eğitim yüksek okullarının eğitim sürelerinin 4 yıla çıkarılması ile birlikte ortaya çıkan öğretmen açığını tamamlamak üzere, 1989 yılından itibaren bu sınavın uygulanmasına ara verilmiş ve 2001 yılına kadar eğitim fakültelerinden mezun olan öğrencilerin tamamı öğretmen olarak atanmıştır. Ancak 1999 yılında uygulanmaya başlanan ve öğretmenlik atamaları dışındaki diğer memur atamalarına yönelik olarak yapılan KMS’nin kapsamı genişletilerek, 2001 yılında öğretmen atamalarında da kullanılmaya başlanmıştır (ÖSYM, 2001).

2002 yılında ise, 18.03.2002 tarihli ve 2002/3975 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile (03.05.2002 tarihli ve 24744 sayılı Resmi Gazete) yürürlüğe konulan Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik ve bu yönetmelik uyarınca Devlet Personel Başkanlığı ve Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından hazırlanan 03.05.2002 tarihli Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar ile İlgili Usul ve Esaslar çerçevesinde bu sınavın ismi Kamu Personeli Seçme Sınavı olarak değiştirilmiş ve öğretmen atamaları da dahil olmak üzere tüm kamu personelinin atanabilmesi için uygulanan bir sınav haline getirilmiştir (ÖSYM, 2007).

Ayrıca Millî Eğitim Bakanlığı “Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği”nin (MEB, 2007) 5. maddesinin “c” bendine göre, “Öğretmenliğe ilk defa atanacaklarda, öğretmenlik

için Kamu Personel Seçme Sınavından alınan ve Bakanlıkça alanlar itibarıyla belirlenen puan üstünlüğü esas alınır” ifadesi yer almaktadır. Bu yönetmeliğe göre, eğitim fakültesi mezunlarının öğretmen olarak atanabilmek için KPSS’na girmeleri ve kontenjan içerisinde yer alabilecek bir puan üstünlüğünü sağlamaları gerekmektedir.

KPSS’nın içeriği incelendiğinde, genel olarak “Öğretmenlik Meslek Bilgisi”, “Genel Yetenek” ve “Genel Kültür” olmak üzere üç ana bölümün bulunduğu görülmektedir. Öğretmen adayları için esas alınan puan türü olarak KPSS 10 puanına; eğitim bilimleri testi %40, genel kültür ve testi %30 ve genel yetenek testi %30 oranında katkı sağlamaktadır (ÖSYM, 2007).

Eğitim bilimleri testindeki soruların %50’sini eğitim psikolojisi (Gelişim psikolojisi %10, Öğrenme psikolojisi %25, Ölçme ve değerlendirme %15), %35’ini Program Geliştirme ve Öğretim (Program geliştirme %10, Öğretim yöntemleri %25) ve %15’ini de Rehberlik alanlarındaki sorular oluşturmaktadır. Genel yetenek testindeki soruların yarısını Türkçe (Sözcük Bilgisi %5, Dil Bilgisi %10, Anlatım Özellikleri %5, Okuduğunu Anlama %30), diğer yarısını ise Matematik (Sayılarla İşlem Yapma %10, Matematiksel İlişkilerden Yararlanma %10, Problem Çözme %20, Temel Geometri Bilgilerinden Yararlanma %5, Tablo, Grafik Okuma ve Yorumlama %5) soruları oluşturmaktadır. Genel kültür testindeki soruların %40’ını Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi, %15’ini Temel Yurttaşlık Bilgisi, %5’ini Türkiye ve Dünya ile İlgili Genel ve Güncel Sosyoekonomik Konular, %30’unu Türkiye Coğrafyası ve %10’ununu da Türk Kültür ve Medeniyetleri alanlarındaki sorular oluşturmaktadır (ÖSYM, 2007).

Diğer taraftan, Milli Eğitim Bakanlığı’nın 2004 yılında hazırlamış olduğu “Öğretmenlik Mesleğinin Genel ve Özel Alan Yeterlikleri Taslağı”nda; öğretmenlerin 6 ana başlık altında genel yeterlik sahibi olmaları öngörülmektedir. Özel alan yeterlikleri ise her branş için ayrı ayrı belirlenmiştir (MEB, 2006). Bu taslakta öğretmende olması gereken genel yeterlikler;

a) Kişisel mesleki değerler, b) Öğrenciyi tanıma, c) Öğrenme ve öğretme süreci, d) Öğrenmeyi, gelişimi izleme ve değerlendirme, e) Okul, aile ve toplum ilişkileri, f) Program ve içerik bilgisi, ana başlıkları altında toplanmıştır.

Ayrıca Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği’nin (MEB, 2007) 4. maddesinin “k” bendine göre Öğretmen; “Yüksek öğretim kurumlarında genel kültür, özel alan ve pedagojik formasyon eğitimi olarak yetişmiş olan ve her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumları ile kurs ve seminerlerde eğitim-öğretim hizmetlerini yürütmek üzere atanan kişiler” olarak tanımlanmaktadır. Bu tanımda da görüldüğü gibi genel olarak öğretmenlik yeterlilikleri genel kültür, özel alan ve pedagojik formasyon başlıkları altında ele alınmaktadır.

Öte yandan Yüksek Öğretim Kurulu tarafından eğitim fakültelerinde uygulanacak yeni programlar, alanlara göre farklılık göstermekle birlikte genellikle, %50 alan bilgisi ve becerileri,

%30 öğretmenlik meslek bilgisi ve becerileri, %20 genel kültür derslerini içermektedir (YÖK, 2007).

MEB'nin belirlediği öğretmen yeterlikleri ile Kamu Personeli Seçme Sınavının Eğitim Bilimleri bölümünde sorulan sorular karşılaştırıldığında birbirleri ile örtüşmediği görülmektedir. Özellikle özel alan yeterlikleri ile ilgili soru sınavlarda çıkmamaktadır (Ergün, 2005). Ayrıca bu sınavın kapsamının, YÖK tarafından eğitim fakültelerinde uygulanmakta olan öğretmen yetiştirme programlarındaki ağırlıkları ile uyuşmadığı da söylenebilir.

KPSS gibi öğretmen adayları açısından önemli bir sınavın, öğretmen adaylarının yüksek öğretimdeki akademik başarılarıyla tutarlı bir ölçme yapabilmesi oldukça önemlidir. Kösterelioğlu, Kösterelioğlu ve Kaplan (2007) tarafından Kamu Personeli Seçme Sınavı ile yükseköğretimdeki akademik başarı arasındaki ilişki çeşitli değişkenler açısından incelenmiş ve Kamu Personeli Seçme Sınavı ile lisans diploma notu arasında orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır.

Mesleğe başlama konusunda eşik oluşturan bir sınav olan KPSS'nin öğretmen adayları için son sınıfta öğrenim yaşantılarının merkezinde yer aldığı ve işlevi açısından öğretmen adayları tarafından çok önemsendiği görülmektedir (Çetin, Koç ve Çetin, 2007). Ancak literatürde, akademik başarı ile Kamu Personeli Seçme Sınavı arasındaki ilişkiyi betimlemeye yönelik çok az kanıt bulunmaktadır. Bu nedenle eğitim fakültelerinde alınan eğitimin, öğretmen adayları için önemli bir aşama ya da engel oluşturan KPSS'na hazırlama yeterliği konusunun irdelenmesi önemlidir. Öğrencilerin eğitim fakültesinde gösterdikleri başarının KPSS'ndaki başarıları üzerindeki etkisinin belirlenmesi, bu araştırmanın temel problemini oluşturmaktadır.

Araştırmanın Problemi

Öğrencilerin eğitim fakültesindeki akademik başarılarının, KPSS'ndaki başarıları üzerinde etkisi nedir?

Alt Problemler

1. Öğrenciler, eğitim fakültesinde ve KPSS'nda ne düzeyde akademik başarı elde etmişlerdir?
2. Bölümlere göre öğrencilerin eğitim fakültesindeki mezuniyet başarı puanları ile KPSS 10 puanları arasında bir ilişki var mıdır?
3. Bölümlere göre, öğrencilerin eğitim fakültesi mezuniyet başarı puanları ile KPSS 10 puanları arasındaki ilişkide bir farklılaşma olmakta mıdır?
4. Öğrencilerin puan türlerine (Genel Kültür, Genel Yetenek, Öğretmenlik Meslek Bilgisi) göre eğitim fakültesindeki akademik başarıları ile KPSS'ndaki (Genel Kültür, Genel Yetenek, Öğretmenlik Meslek Bilgisi) net sayıları arasında bir ilişki var mıdır?
5. Öğrencilerin bölümlerine ve puan türlerine (Genel Kültür, Genel Yetenek, Öğretmenlik

Meslek Bilgisi) göre eğitim fakültesindeki akademik başarıları ile KPSS'ndaki (Genel Kültür, Genel Yetenek, ğretmenlik Meslek Bilgisi) net sayıları arasında bir ilişki var mıdır?

6. Öğrencilerin mezun oldukları bölümlere göre KPSS 10 puanları farklılaşmakta mıdır?

YÖNTEM

Bu alışma, tarama modelinde yürütülmüş betimsel bir araştırmadır. Betimsel araştırmalar ilgilenilen durumu tanımlarlar (Karasar, 1993; Sencer, 1989). Bu araştırmada, öğrencilerin, eğitim fakültelerindeki akademik başarıları ile KPSS'ndaki başarıları arasındaki ilişkiler, fark değişkenler çerçevesinde betimlenmeye çalışılmıştır.

Bu araştırmanın çalışma grubunu, 2003 yılında SS'na girerek, Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesine yerleştirilmiş ve 2007 yılında mezun olarak KPSS'na girmiş olan 795 ğrenci oluştırmaktadır. Öğrencilerin mezun oldukları anabilim dallarının normal ğretim veya ikinci ğretim olması dikkate alınmamıştır.

Araştırmanın yapıldığı dönemde Ahi Evran Üniversitesi, Gazi niversitesi'nin ğrenci bilgi sistemini kullandığından dolayı, araştırma verileri Gazi niversitesi ğrenci Bilgi Sistemi ve ğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Sınav Açıklama Sistemi'ndeki kayıtlardan sağlanmıştır.

Gazi niversitesi ğrenci Bilgi Sistemi ve ğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Sınav Açıklama Sistemi'nden elde edilen verilerin analizinde, araştırmanın alt problemlerine uygun olarak frekans, yüzde, aritmetik ortalama, varyans analizi ve Pearson Momentler arpımı Korelasyon istatistikleri kullanılmış, verilerin manidarlık testlerinde $p < 0.05$ manidarlık düzeyi esas alınmıştır.

Araştırmanın ilerleyen kısımlarında değişken olarak sıkça kullanılan; *puan türü*, genel yetenek, genel kültür ve öğretmenlik meslek bilgisi puan türlerini; *genel kültür dersleri*, tarih, coğrafya ve vatandaşlık bilgisi derslerini; *genel yetenek dersleri*, Türkçe ve matematik derslerini; *ğretmenlik meslek dersleri* ise eğitim bilimleri derslerini içerecek Őekilde kullanılmıştır.

BULGULAR

Araştırma sonunda elde edilen bulgular, tablolar halinde aşağıda özetlenmiş ve açıklanmıştır.

1. Bölümlere Göre ğrencilerin Eğitim Fakültesi ve KPSS'ndaki Başarı Düzeyleri

Tablo 1'de, bölümlere göre öğrencilerin eğitim fakültesindeki ve KPSS 10'daki başarı düzeylerine ilişkin bulgular Tablo 1'de özetlenmiştir.

Tablo 1'de, bölümlere göre mezuniyet başarı puanlarının $\bar{X} = 67,46$ ile 72,59 arasında değiştiği görülmektedir. Başarısı en yüksek olan bölüm Sınıf ğretmenliği iken en düşük olan bölüm ise Sosyal Bilgiler ğretmenliği'dir. KPSS 10 puanları yönüyle bakıldığında ise puanların $\bar{X} = 67,45$ ile 77,93 arasında olduğu görülmektedir. KPSS 10'nda en başarılı bölüm Fen Bilgisi ğretmenliği iken, başarısı en düşük olan bölüm ise Sosyal Bilgiler ğretmenliği'dir.

Tablo 1. Bölümlere Göre Öğrencilerin Eğitim Fakültesindeki ve KPSS 10'daki Başarı Düzeyleri

Bölümler	N	Mezuniyet Başarı Puanları		KPSS 10 Puanları	
		X	ss	X	ss
Fen Bilgisi Öğretmenliği	177	71,40	4,94	77,93	10,99
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	173	67,46	3,82	67,45	10,79
Sınıf Öğretmenliği	326	72,59	3,97	76,91	9,20
Türkçe Öğretmenliği	119	70,11	3,36	74,78	9,20
Genel	795	70,84	4,54	74,76	10,73

2. Öğrencilerin Eğitim Fakültesindeki Mezuniyet Başarı Puanları ile KPSS 10 Puanları Arasındaki İlişki

Tablo 2'de öğrencilerin eğitim fakültesindeki mezuniyet başarı puanları ile KPSS 10 puanları arasındaki ilişkiye yönelik bulgular özetlenmiştir.

Tablo 2'ye göre öğrencilerin eğitim fakültesindeki mezuniyet başarı puanları ile KPSS 10 puanların arasında anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki vardır ($p<0,001$). Bu durum eğitim fakültesindeki mezuniyet başarı puanları ve KPSS 10'daki puanları arasında bir ilişki olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin eğitim fakültesindeki başarıları arttıkça, KPSS 10'daki başarıları da artmaktadır.

Tablo 2. Öğrencilerin Eğitim Fakültesindeki Mezuniyet Başarı Puanları İle KPSS 10 Puanları Arasındaki İlişki

		KPSS 10 Puanı
Mezuniyet Notu	r	0,514
	p	0,000
	N	795

3. Bölümlere Göre Öğrencilerin Eğitim Fakültesi Mezuniyet Başarı Puanları İle KPSS 10 Puanları Arasındaki İlişki

Bölümlere göre öğrencilerin eğitim fakültesi mezuniyet başarı puanları ile KPSS 10 puanları arasındaki ilişkiye dair bulgular Tablo 3'de özetlenmiştir.

Tablo 3'de bölümlere göre öğrencilerin, eğitim fakültesindeki mezuniyet başarı puanları ile KPSS 10 puanların arasında anlamlı ve pozitif yönde bir ilişkinin olduğu görülmektedir ($p<0,001$). Bu durum, bölümlere göre eğitim fakültesindeki mezuniyet başarıları ve KPSS 10'daki başarıları arasında bir ilişki olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin kendi bölümlerindeki başarıları arttıkça, KPSS 10'daki başarıları da artmaktadır.

4. Öğrencilerin Eğitim Fakültesindeki Genel Kültür, Genel Yetenek, Öğretmenlik Meslek Bilgisi Derslerindeki Başarı Puanları ile KPSS'ndeki Net Sayıları Arasındaki İlişki

Öğrencilerin eğitim fakültesinde elde ettikleri genel kültür, genel yetenek ve öğretmenlik meslek ders gruplarındaki başarı puanları ile KPSS 10'nda bu alanlarda elde ettikleri net sayıları

arasındaki ilişki Tablo 4’de özetlenmiştir.

Tablo 3. Bölümlere Göre Öğrencilerin Eğitim Fakültesi Mezuniyet Başarı Puanları İle KPSS 10 Puanları Arasındaki İlişki

Değişkenler		KPSS 10 Puanı	
Bölümlere Göre Mezuniyet Puanı	Fen Bilgisi Öğretmenliği	r	0,436
		p	0,000
		N	177
	Sınıf Öğretmenliği	r	0,450
		p	0,000
		N	326
	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	r	0,445
		p	0,000
		N	173
	Türkçe Öğretmenliği	r	0,378
		p	0,000
		N	119

Tablo 4. Öğrencilerin Puan Türlerine Göre Eğitim Fakültesindeki Akademik Başarıları ile KPSS’ndaki Başarı Puanları Arasındaki İlişki

Değişkenler		Genel Kültür	Genel Yetenek	Öğretmenlik Meslek Dersleri
Eğitim Fakültesi (Akademik Başarı)	r	0,368	0,154	0,473
	p	0,000	0,000	0,000
	N	795	795	795

Tablo 4’e göre öğrencilerin eğitim fakültesinde ve KPSS’nda elde ettikleri genel kültür, genel yetenek ve öğretmenlik meslek dersleri ile ilgili başarı puanları arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki bulunmaktadır ($p < 0,001$). Bu durum öğrencilerin eğitim fakültesindeki genel kültür, genel yetenek ve öğretmenlik meslek derslerindeki başarıları ile KPSS’ndaki başarıları arasında bir paralellik olduğunu gösterir. Öğrencilerin eğitim fakültesinde bu ders gruplarına ilişkin başarıları arttıkça, KPSS’ndaki başarıları da artmıştır. Ayrıca, diğerlerine göre daha güçlü ilişkinin, eğitim fakültesindeki ve KPSS’ndaki öğretmenlik meslek derslerindeki başarı puanları arasında olduğu da dikkat çekmektedir. Yanı sıra eğitim fakültesindeki ve KPSS’ndaki genel yetenek derslerindeki başarı puanları arasındaki ilişkinin anlamlı ancak düşük düzeyde olduğu görülmektedir.

5. Öğrencilerin Bölümlerine ve Puan Türlerine Göre Eğitim Fakültesindeki Akademik Başarıları ile KPSS’ndaki Başarı Puanları Arasındaki İlişki

Öğrencilerin bölümlerinde almış oldukları genel kültür, genel yetenek ve öğretmenlik meslek ders grupları açısından eğitim fakültesindeki akademik başarıları ile KPSS’ndaki başarıları arasındaki ilişki Tablo 5’de özetlenmiştir.

Tablo 5’de Fen Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin eğitim fakültesi ile KPSS’ndaki genel kültür ve öğretmenlik meslek bilgisi başarı puanları arasında anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki varken ($p<0.001$), genel yetenek başarı puanları arasında ilişki yoktur ($p>0.05$). Bu durum, Fen Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümlerinde genel yetenek dersleri kapsamında uygulanan içerik ile KPSS’ndaki genel yetenek sorularının içeriklerinin örtüşmemesinden kaynaklanabilir. Ayrıca Fen Bilgisi Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin Türkçe; Sosyal Bilgiler Öğretmenliği öğrencilerinin ise Matematik alanlarına uzak oluşları bu sonuç üzerinde etkili olmuş olabilir.

Tablo 5. Öğrencilerin Bölümlerine ve Puan Türlerine Göre Eğitim Fakültesindeki Akademik Başarıları ile KPSS’ndaki Başarı Puanları Arasındaki İlişki

Değişkenler		KPSS			
		Genel Kültür	Genel Yetenek	Öğretmenlik Meslek Dersleri	
Bölümlere Göre Puan Türleri	Fen Bilgisi Öğretmenliği Akademik Başarı	r	0,354	0,143	0,526
		P	0,000	0,058	0,000
		N	177	177	177
	Sınıf Öğretmenliği Akademik Başarı	r	0,475	0,239	0,359
		P	0,000	0,000	0,000
		N	326	326	326
	Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Akademik Başarı	r	0,430	0,053	0,439
		P	0,000	0,491	0,000
		N	173	173	173
	Türkçe Öğretmenliği Akademik Başarı	r	0,500	0,234	0,427
		P	0,000	0,011	0,000
		N	119	119	119

Sınıf ve Türkçe Öğretmenliği Bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin eğitim fakültesi ile KPSS’ndaki genel kültür, genel yetenek ve öğretmenlik meslek bilgisi başarı puanları arasında anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki vardır ($p<0.05$). Bu durum; Sınıf ve Türkçe Öğretmenliği Bölümlerindeki derslerin öğrencilerin başarı düzeylerinin KPSS’ndaki başarı düzeylerini yansıttığı şeklinde yorumlanabilir. Buna göre Sınıf ve Türkçe Öğretmenliği Bölümlerindeki derslerin içeriği ile KPSS’nda yoklanan içerik arasında tutarlılığın olduğu da söylenebilir.

6. Öğrencilerin Mezun Oldukları Bölümlere Göre KPSS 10 Puanlarının Farklılaşma Durumu

Tablo 6.1’de öğrencilerin mezun oldukları bölümlere göre KPSS 10 puanlarının farklılaşma durumuna ilişkin bulgular özetlenmiştir.

Tablo 6.1’de öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümlerin mezuniyet not ortalamalarını farklılaştırdığı görülmektedir ($F_{(3-791)}=61,532$; $p<0,001$). Farklılaşmanın kaynağını belirlemek için

Scheffe testi uygulanmıştır. Scheffe testi sonuçlarına göre bu farkın; Fen Bilgisi-Sınıf; Fen Bilgisi-Sosyal Bilgiler; Sınıf-Sosyal Bilgiler; Sınıf-Türkçe; Sosyal Bilgiler-Türkçe Öğretmenliği bölümlerinin mezuniyet not ortalamaları arasındaki farklılıktan kaynaklandığı belirlenmiştir.

Ayrıca Tablo 6.1'de bölümlere göre mezuniyet not ortalamaları ele alındığında en başarılı bölümün Sınıf Öğretmenliği; başarısı diğerlerine göre daha düşük olan bölümün ise Sosyal Bilgiler Öğretmenliği olduğu da görülmektedir.

Tablo 6.1. Öğrencilerin Bölümlerine Göre Mezuniyet Puanlarındaki Farklılaşma

Bölümler	N	X	ss
1.Fen Bilgisi Öğretmenliği	177	71,40	4,936
2.Sınıf Öğretmenliği	326	72,59	3,968
3.Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	173	67,46	3,824
4.Türkçe Öğretmenliği	119	70,11	3,364
Toplam	795	70,84	4,538

3

	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	Fark
Gruplar Arası	3093,547	3	1031,182	61,532	0,000	1-2; 1-3
Grup İçi	13255,845	791	16,758			2-3; 2-4
Toplam	16349,391	794				3-4

Tablo 6.2. Öğrencilerin Bölümlerine Göre KPSS 10 Puanlarındaki Farklılaşma

Bölümler	N	X	ss
1.Fen Bilgisi Öğretmenliği	177	77,9316	10,99042
2.Sınıf Öğretmenliği	326	76,9148	9,20094
3.Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	173	67,4468	10,79085
4.Türkçe Öğretmenliği	119	74,7847	9,20370
Toplam	795	74,7620	10,72575

	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	Fark
Gruplar Arası	12546,828	3	4182,276	41,984	,000	1-3; 2-3; 3-4
Grup İçi	78796,208	791	99,616			
Toplam	91343,037	794				

Tablo 6.2'de öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümlerin KPSS 10 puanları üzerinde etkili olduğu görülmektedir ($F_{(3,791)}=41,984$; $p<0,001$). Farklılaşmanın kaynağını belirlemek için Scheffe testi uygulanmıştır. Scheffe testi sonuçlarına göre bu farkın; Fen Bilgisi-Sosyal Bilgiler; Sınıf-Sosyal Bilgiler; Sosyal Bilgiler - Türkçe Öğretmenliği bölümü öğrencilerinin KPSS 10'da aldıkları puanlar arasındaki farklılıktan kaynaklandığı belirlenmiştir.

Ayrıca Tablo 6.2'de bölümlere göre KPSS 10 puan ortalamaları ele alındığında en başarılı bölümün Fen Bilgisi Öğretmenliği; başarısı diğerlerine göre daha düşük olan bölümün ise Sosyal

Bilgiler Öğretmenliği olduğu da görülmektedir.

SONUÇ ve TARTIŞMA

1. Mezuniyet başarı ortalaması yönüyle en başarılı bölüm öğrencileri Sınıf Öğretmenliği iken, KPSS 10 puanı yönüyle en başarılı bölüm öğrencileri Fen Bilgisi Öğretmenliğidir. Her iki başarı düzeyi açısından da Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin başarı düzeyi diğerlerinden daha düşüktür.

2. Eğitim fakültesindeki öğrencilerin mezuniyet ortalamaları ve KPSS 10'daki başarıları arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki vardır. Öğrencilerin eğitim fakültesindeki başarıları arttıkça, KPSS 10'daki başarıları da artmaktadır. Buna göre, eğitim fakültesinde edinilen başarının, KPSS 10'daki başarıya paralel olarak, fakülte'deki eğitim faaliyetlerinin, KPSS'ndeki başarıya katkı sağladığı söylenebilir. Bu bulgu literatürle de tutarlıdır: Kösterelioğlu, Kösterelioğlu ve Kaplan (2007), Orbay ve Öner (2006), Çınar (2006) ve Ergün (2005) tarafından yapılan araştırmalarda da benzer sonuçlar bulunduğu ifade edilmektedir.

3. Bölümlere göre eğitim fakültesindeki mezuniyet ortalamaları ve KPSS 10'daki başarılar arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki vardır. Öğrencilerin kendi bölümlerindeki başarıları arttıkça, KPSS 10'daki başarıları da artmaktadır. Buna göre, her bir bölümdeki eğitim faaliyetlerinin, öğrencilerin, KPSS'ndeki başarısına katkı sağladığı ve bölümdeki başarının KPSS'ndeki başarıya paralel olduğu söylenebilir.

4. Öğrencilerin eğitim fakültesindeki genel kültür, genel yetenek ve öğretmenlik meslek derslerindeki başarıları ile KPSS'ndeki başarıları arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki vardır. Buna göre öğrencilerin eğitim fakültesinde bu ders gruplarına ilişkin başarıları arttıkça, KPSS'ndeki başarıları da artmaktadır. Puan türlerine göre, eğitim fakültesinde alınan derslerdeki başarıların KPSS'ndeki başarıya paralel olduğu söylenebilir. Eğitim fakültesinde alınan derslerde yapılan eğitim faaliyetleri, KPSS'ndeki öğrenci başarısına katkı sağlamaktadır. Ayrıca, diğerlerine göre daha güçlü ilişkinin, öğretmenlik meslek derslerindeki başarılar arasında olduğu belirlenmiştir. Bu durum, bölümlere göre Genel Kültür ve Genel Yetenek derslerinin eğitim fakültelerindeki ağırlığı değişirken, öğretmenlik meslek derslerinin ağırlığının her bölümde aynı olmasından kaynaklanabilir.

5. Fen Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin eğitim fakültesi ile KPSS'ndeki genel kültür ve öğretmenlik meslek bilgisi başarı puanları arasında anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki vardır. Öte yandan genel yetenek başarı puanları arasında ise ilişki yoktur. Bu durum, Fen Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümlerinde genel yetenek dersleri kapsamında uygulanan içerik ile KPSS'ndeki genel yetenek sorularının içeriklerinin örtüşmemesinden kaynaklanabilir. Ayrıca Fen Bilgisi Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin Türkçe; Sosyal Bilgiler Öğretmenliği öğrencilerinin ise Matematik alanlarına uzak oluşları bu sonuç

zerinde etkili olmuş olabilir. Bu bulgu literatürle de tutarlıdır: Orbay ve ner (2006) ve Ergün (2005) tarafından yapılan araştırmalarda da benzer sonuçlar bulunduğu ifade edilmektedir.

Buradan yola çıkararak eğitim fakültesinde verilen genel yetenek derslerinin içerikleri ile KPSS'ndaki genel yetenek sorularının içerikleri arasında bir tutarlılığın sağlanamadığı söylenebilir. Buna göre, KPSS'ndaki genel yetenek soruları belirlenirken bölümlerin ders içeriklerindeki farklılık dikkate alınmalıdır. Bölümlerdeki genel yetenek ders içeriklerindeki ortak noktalar belirlenerek, genel yetenek sorularının bu ortak içerik doğrultusunda hazırlanması ile bu olumsuzluk giderilebilir.

6. Sınıf ve Türkçe ğretmenliği Bölümlerinde ğrenim gören öğrencilerin eğitim fakültesi ile KPSS'ndaki genel kültür, genel yetenek ve öğretmenlik meslek bilgisi başarı puanları arasında anlamlı bir ilişki vardır. Bu durum; Sınıf ve Türkçe ğretmenliği Bölümlerindeki derslerin öğrencilerin başarı düzeylerinin KPSS'ndaki başarı düzeylerini yansıttığı şeklinde yorumlanabilir. Buna göre Sınıf ve Türkçe ğretmenliği Bölümlerindeki derslerin içeriği ile KPSS'nda yoklanan içerik arasında tutarlılığın olduğu da söylenebilir.

7. Öğrencilerin ğrenim gördükleri bölümlere göre mezuniyet not ortalamaları anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır. Bu farklılaşma; Fen Bilgisi-Sınıf; Fen Bilgisi-Sosyal Bilgiler; Sınıf-Sosyal Bilgiler; Sınıf-Türkçe; Sosyal Bilgiler-Türkçe ğretmenliği bölümlerindeki mezuniyet not ortalamaları arasındaki farktan kaynaklanmaktadır.

8. Sınıf ğretmenliği Bölümü ğrencileri mezuniyet not ortalamaları açısından diğerlerine göre daha başarılıdır. Sosyal Bilgiler ğretmenliği Bölümü ğrencilerinin ise diğerlerine göre başarıları daha düşüktür. Sınıf ğretmenliği bölümü ğrencilerinin SS'nda Eşit Ağırlıklı puan türüne göre yerleştirilmiş olmaları; hem genel kültür hem de genel yetenek derslerinden diğer bölümlere daha başarılı olmalarını beraberinde getirmiş olabilir. Diğer taraftan Sosyal Bilgiler ğretmenliği Bölümü ğrencilerinin SS'nda Sözel puan türüne göre yerleştirilmiş olmaları; özellikle sayısal içerikli derslerde başarsız olmalarını beraberinde getirmiş olabilir.

Ayrıca SS'nda Sayısal puan türüne göre yerleşen Fen Bilgisi ğretmenliği Bölümü ğrencilerinin, Sözel puan türüne göre yerleşen Sosyal Bilgiler ve Türkçe ğretmenliği Bölümü öğrencilerinden daha başarılı olmaları, sözel derslerin öğrencilerin kendi kendilerine çalışarak öğrenilebilecek bir içeriğe sahipken; sayısal derslerin kılavuzluk gerektirmesinden kaynaklanabilir.

9. Öğrencilerin ğrenim gördükleri bölümlere göre KPSS 10 puanları anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır. Bu farklılaşma; Fen Bilgisi-Sosyal Bilgiler; Sınıf-Sosyal Bilgiler; Sosyal Bilgiler-Türkçe ğretmenliği bölümlerindeki mezuniyet not ortalamaları arasındaki farktan kaynaklanmaktadır.

10. Fen Bilgisi ğretmenliği Bölümü ğrencileri KPSS 10 puanları açısından diğerlerine göre daha başarılıdır. Sosyal Bilgiler ğretmenliği Bölümü ğrencilerinin ise diğerlerine göre

başarıları daha düşüktür. Fen Bilgisi öğretmenliği bölümü öğrencilerinin KPSS’nda sayısal içerikli soruları yapmada diğer bölüm öğrencilerine göre daha başarılı olmaları bu sonucu ortaya çıkarmış olabilir. Bu bulgu literatürle de tutarlıdır: Orbay ve Öner (2006) ve Ergün (2005) tarafından yapılan araştırmada da benzer sonuçlar bulunduğu ifade edilmektedir. Buna karşılık özellikle Sözel puan türüne göre yerleşen Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin sayısal içerikli soruları yapmada başarısız olmaları ve kendi kendilerine bu problemi çözemeyişleri, onların KPSS’nda daha başarısız olmalarını beraberinde getirmiş olabilir.

Sonuç olarak, bölümlere göre farklılaşmakla birlikte, öğrencilerin eğitim fakültesinde elde ettikleri akademik başarı ile KPSS 10 puanları arasında pozitif bir ilişki bulunmaktadır. Bu durum eğitim fakültesinde öğrencilerin elde ettikleri başarı ile KPSS’ndeki başarıları arasında bir paralelliğin bulunduğunu göstermektedir. Bir başka ifadeyle eğitim fakültesinde ilgili ders gruplarında başarılı olan öğrenciler, KPSS’nda da aynı ders gruplarına ilişkin sorularda başarılı olmaktadır.

KAYNAKLAR

- Çetin, Ş., Koç, Zihni, Çetin, F. (2007). KPSS Sınavına Yönelik Kaygı Ölçeğinin Geliştirilmesi (Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması). Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi. 16. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi 5-7 Eylül.
- Engeç, N. (1991). Öğretmen Adaylarının Yeterlik Sınavı Başarıları İle Üniversite Başarıları Arasındaki İlişkiler Üzerine Bir Araştırma Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. Sayı: 6/149-165.
- Ergün, M. (2005). İlköğretim Okulları Öğretmen Adaylarının KPSS’deki Başarı Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi (Kastamonu İli Örneği). Kastamonu Eğitim Dergisi. Ekim. Cilt:13 No:2 311-326.
- Karasar, N. (1993). Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler, Teknikler, Üçüncü Basım, Ankara: Bilim Kitap Kırtasiye.
- Kösterelioğlu, İ., Kösterelioğlu, M. A., Kaplan, S. (2007). Kamu Personeli Seçme Sınavı Puanları ile Lisans Başarısı Arasındaki İlişkilerin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi. 16. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi 5-7 Eylül.
- MEB. (2006). Temel Eğitime Destek Programı: Öğretmen Eğitimi Bileşeni “Öğretmenlik Mesleği Genel Yetenekleri”. Ankara: Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü.
- MEB. (2007). Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği, 27.03.2007 tarih, 26475 sayılı Resmi Gazete.
- Orbay, M. ve Öner, F. (2006). **KPSS ile Öğretmen Atamaları Hakkında Bir Değerlendirme.** 10. 02. 2008’de [http:// www.memurlar.net/haber/60243](http://www.memurlar.net/haber/60243)’den erişilmiştir.
- ÖSYM. (2001). 20 Nisan 2001 Tarihli KMS basın duyurusu. (www.osym.gov.tr adresinden 03.12.2007 tarihinde erişilmiştir.)
- ÖSYM. (2007). Kamu Personel Seçme Sınavı (2007-Kpss) Lisans Düzeyi (A Grubu ve Öğretmenlik) Klavuzu. Ankara: Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi
- Özçınar, H. (2006). **KPSS Sonuçlarının Veri Madenciliği Yöntemleriyle Tahmin Edilmesi.** Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Denizli.
- Sencer, M. (1989). Toplumbilimlerinde Yöntem. İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım.
- YÖK. (2007). Eğitim Fakültelerinde Uygulanacak Yeni Programlar Hakkında Açıklama (www.yok.gov.tr adresinden 02.12.2007 tarihinde erişilmiştir)